

Център на НПО
в Разград

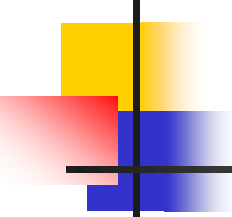
Проект: “Правосъдие близо до хората: втора фаза”

Национална конференция
“Правосъдие близо до хората”
19 февруари 2013г.
град София

С подкрепата на Фондация „Америка за България”

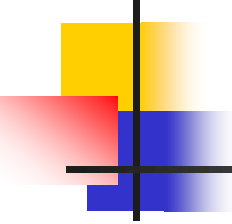

AMERICA FOR BULGARIA
FOUNDATION
Фондация Америка за България

ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

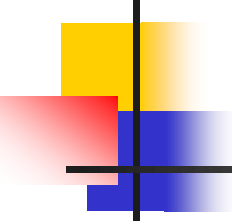
Николай Николов, член на Комисията по ЗПУКИ,
Национална конференция “Правосъдие близо до
хората” в НИП, гр. София, 19.02.2013г.

Създаването и спазването на правила за недопускане на конфликт на интереси е част от управленските действия за етично поведение на държавните служители.

Основни принципи в работата на КПУКИ са - акцент върху превенцията и активност за установяване на КИ.

Уредба: Етичен кодекс, ЗПУКИ, ГПК, НПК.

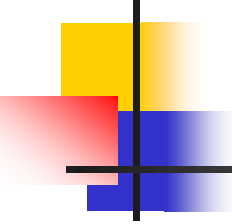
I.ЗАКОНОВА РАМКА :

1. Субективен обхват на ЗПУКИ :

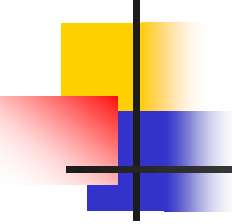
- обхваща над 100 000 държавни служители,
заемащи ключови постове

Определен в чл.3, т.1-25;

Режимът на ЗПУКИ е приложим към всички елементи
на съдебната система.

-
-
- 1.1. председатели на ВКС и ВАС, гл.прокурор /т.5/;
 - 1.2. членове на ВСС /т.10/;
 - 1.3. гл.инспектор и инспектори в инспектората към ВСС /т.11/;
 - 1.4. административни ръководители на органи на с.власт/т.16/;
 - 1.5. съдии, прокурори и следователи /т.20/;
 - 1.6. съдии по вписванията и държавни съдебни изпълнители /т.21/;
 - 1.7. административни секретари на органи на съдебната власт /т.25/.

Не включва лица, заемащи публични длъжности – например деловодители.

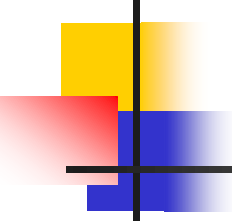
Общ състав на ЗПУКИ

2. съдържа се в чл.2, ал.1-3 от закона и включва 3 кумулативно предвидени предпоставки

2.1. лице, заемащо публична длъжност;

2.2. упражнено правомощие или изпълнение на задължение по служба;

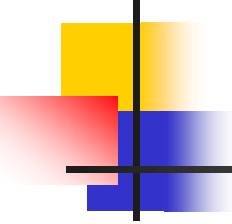
2.3. частен интерес, който може да доведе до облага и може да повлияе върху изпълнението на правомощията.

Облагата може да бъде материална и нематериална. Формите са и посочени в чл.2, ал.3.

Частният интерес може да принадлежи на овластеното или свързано с него лице по смисъла на §1, т.1 от ДР.

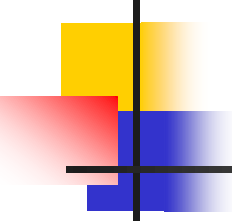
В съдебната практика се оформя становище, че ч.интерес има зад. характер, а облагата – евентуален.

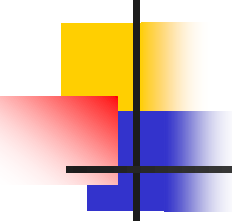

Декларации по ЗПУКИ.

3. Относитими са към всички задължени по режима на ЗПУКИ лица. Биват 4 вида. Изчерпателно изброени в чл.12, т.1-4.

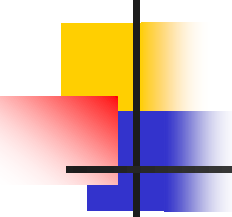
- подават се в определени срокове;
неспазването на тези срокове за декларацията по чл.12, т.1, 2 и 3 води до налагане на **санкция** по чл.34 от ЗПУКИ;

-
-
- Обща цел на декларациите да оповестят и дадат публичност на факти, които могат да доведат до възникване на ситуация на КИ. Имат значение за превенцията на КИ.
 - Кратка характеристика на декларациите по чл.12, т.1-4.

Конкретни забрани по глава II.

- Всяка от тези норми е конкретизация на общия състав за КИ;самите норми имат казуистичен характер;
- Съдържат конкретни 15-16 правила за поведение. Спазването им води до недопускане на КИ.
 - Нарушаването на тези норми съставлява **административно нарушение.**

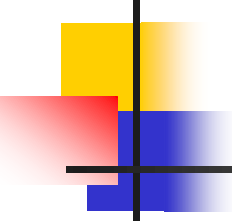

4.1. Чл.8, изр. Първо предвижда три **алтернативни забрани** – да участва в подготовка, обсъждане, приемане, издаване и постановяване на актове; да изпълнява контролни или разследващи функции; да налага санкции в частен интерес.

- 1. Без значение е характерът на **акта** – административен, законодателен, съдебен. В съдебната система конфликт на интереси по чл.8 изр.първо може да възникне във връзка с обв.актове и постановления на прокуратура и определения, разпореждания и съдебни решения на съдилища.

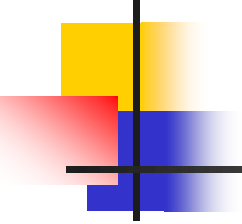
Предвиждат се 5 алтернативни деяния във връзка с акта.

- 1.1. **Подготовка** /предложение, действия по съставяне и съгласуване/.
- 1.2. **Обсъждане** – участие в дебат.
- 1.3. **Приемане**, издаване и постановяване – действия по създаване на юридически акт.

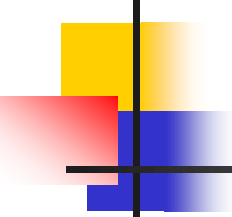
2. Изпълняване на контролни и разследващи функции – първата алтернатива може да касае външноведомствени и **вътрешноведомствен контрол**. Разследващи функции по смисъла на НПК осъществяват прокурори, следователи.

3. Налагането на **санкция** визира не само крайният акт, с който санкцията се обективира. Може да се касае за присъда или съдебно решение.

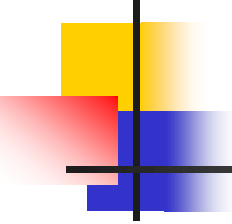
4.3. Чл.8, изр.2, предл.1 – **сключване на договор в частен интерес.**

- 1. Възможни са **граждански и административни договори** – продажба, концесия, за извършване на услуга обществена поръчка. Договорът следва да е сключен в изискуемата от закона **форма**; процедурата по сключването му трябва да е приключила.
- В съдебната власт тази разпоредба е приложима за административни ръководители на съдебни органи.

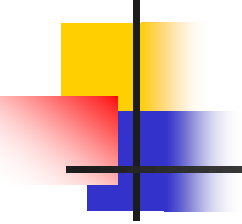
Чл.7, ал.2 оказване на влияние в частен интерес.

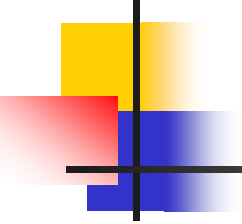
- Фактически състав на нормата обхваща 4 елемента
 - ЛЗПД
 - използване на служебно положение, за да се окаже влияние
 - обект на влияние са други органи или лица,
 - влиянието се доказва с оглед на три специфични – алтернативно предвидени процедури – при подготовката, приемането, издаването или постановяването на актове или при изпълнение на контролни или разследващи функции. Последната хипотеза относима към прокуратурата и следствието, а първата по отношение на съдии.

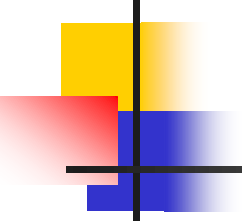

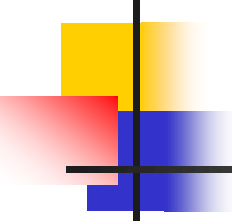
Процедура:

- **Всеки**, който има данни за нарушение на ЗПУКИ има право да подаде сигнал до Комисията.
- Органите по избора и назначаване са задължени да сторят това като приложат към сигнала цялата преписка.

-
-
- В системата на съдебната власт задължението за сигнал е възложено на ВСС, министъра на правосъдието и административните ръководители на съответните органи.
 - Сигналят следва да е писмен, неанонимен и да отговаря на минимални стандарти определени в Правилника на КПУКИ.

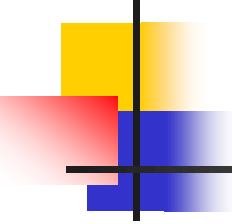
-
-
- Събирането на доказателства е по реда на АПК. Като част от **правото на защита уличеното лице** следва да бъде изслушано от КПУКИ и да даде обяснения по сигнала.
 - С решението си КПУКИ установява или не установява КИ.

-
-
- Решението е **индивидуален административен акт** и подлежи на обжалване по реда на АПК.
 - При влязло в сила решение на КПУКИ
 - Председателят издава наказателно постановление, с което определя глоба и санкции по чл.33, ал.2 и 3.

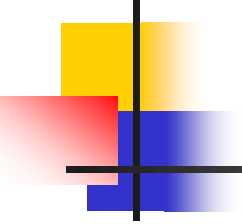
Характеристика на нарушенията на ЗПУКИ в съдебната власт.

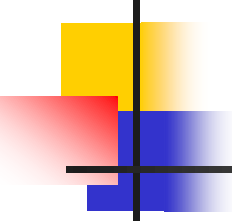
- До момента са постъпили 22 сигнала или искания за установяване на КИ в съдебната власт. При около 670 постъпили до момента от м.юли 2011г. – това прави 3% от общия брой сигнали или средно по един на месец.

Обща характеристика - 3 групи проблеми

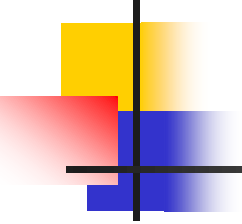
- Възможност за възникване на КИ, когато двама близки роднини работят в системата на съдебната власт и единият има възможност да участва в разглеждане на съдебни актове или действия на другия пред по-горна инстанция.

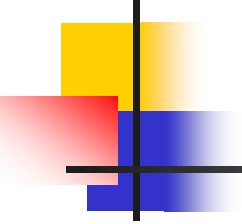
-
-
- Възможност за възникване на КИ, когато близък роднина на магистрат практикува като адвокат и се явява пред съответния съдебен орган лично или негови съдружници.
 - Административни ръководители, които боравят с бюджетни средства или публична собственост.

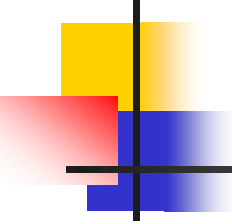

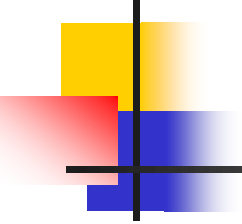
Предложения

- Следва да се въведе забрана административен ръководител, под каквато и да е форма, да участва в случайно разпределение на дело, по което страна се представлява от роднина – адвокат или негов съдружник.

-
-
- Констатирахме по два случая **неспазване на разпоредбите за отводи в НПИ и ГПК** във връзка с участие на дела на роднини – по-строг контрол.
 - **Обучения** за административните ръководители, които следва да разясняват и контролират изпълнението на ЗПУКИ в техните органи.

-
-
- Изградени са добри условия за новия състав на КПУКИ към ВСС.
 - Същата е изградена като специализиран орган.
 - Налице е силна воля за взаимодействие.
 - Депозирани материали за нарушения на ЗПУКИ, във връзка с декларациите, на три пъти.
 - Възможно е споразумение.

-
-
- Очакваме повече сигнали от НПО с предмет на дейност правосъдие и законодателство.
 - Взаимодействието с НПО е изключително важно.

Благодаря Ви за вниманието! 😊